

**UCHWAŁA NR XIII/107/15
RADY GMINY ŻARY**

z dnia 29 grudnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żary na rok 2016**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286) oraz art.10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii(tj. Dz. U. z 2012, poz.124 ze zmianami). **uchwała się co następuje :**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok , który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żary

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1.01.2016.

Przewodniczący Rady Gminy

Marian Peszek

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2016 ROK

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286).

Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

Program jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2021 w Gminie Żary i jest zgodny z założeniami:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286);
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (**Dz.U. 2015 poz. 1390**);
3. Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Żary na lata 2015-2018.
4. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.);

I. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są w szczególności:

1. konsumenci alkoholu,
2. osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnione od alkoholu,
3. rodziny osób z problemem alkoholowym,
4. dzieci i młodzież szkolna
5. osoby zagrożone wykluczeniem społecznym

II. OKREŚLENIE ZASOBÓW W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY

Na terenie Gminy Żary rozwiązywaniem problemów alkoholowych zajmują się:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i Ofiar Przemocy w Rodzinie.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
5. Powiatowa Komenda Policji .
6. Placówki kulturalne i oświatowe.
7. Zakłady opieki zdrowotnej.

8. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

9. Kościoły i związki wyznaniowe.

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Cele i zadania określone w Programie w 2016 r. dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz zgodne są z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Sformułowano je uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych.

2. Nadrzędnym celem programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu na terenie Gminy Żary oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych.

3. Cele strategiczne w tym zakresie to:

- 1) Wspieranie rozwoju programów i działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
- 2) Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli i pedagogów.
- 3) Upowszechnianie metod edukacji publicznej podnoszących wiedzę o szkodliwości nadużywania alkoholu oraz możliwościach uzyskania wsparcia.
- 4) Wzmacnianie kompetencji zawodowych realizatorów gminnego Programu.
- 5) Wspieranie działań zapewniających utrzymanie abstynencji oraz działań związanych z reintegracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.
- 6) Wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom i organizacjom prowadzącym działalność profilaktyczną poprzez organizowanie różnorodnych form pracy edukacyjnej, opiekuńczo- wychowawczej, aktywizującej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz w rodzinach.
- 7) Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
- 8) Wspieranie alternatywnych metod spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów. W ramach GPPiRPA wymagane będzie złożenie przez autorów i wykonawców każdorazowo szczegółowych programów profilaktycznych do realizacji, które wdrażane będą po przedstawieniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Żary.

5. Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie.

działania:

1. organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy domowej, poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego;

2. finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego wobec osób spełniających przesłanki art. 24 ustawy,

3. opłacanie kosztów postępowania sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób, które mają być zobowiązane do leczenia odwykowego sędownie.

Na terenie Gminy w 2016 r. kontynuować będzie swoją działalność Punkt Konsultacyjny, świadczący usługi dla osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanii i przemocą w rodzinie. Osoby pracujące w Punkcie Konsultacyjnym powinny posiadać kwalifikacje z zakresu terapii uzależnień, przeciwdziałania przemocy, profilaktyki w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Punkt Konsultacyjny prowadzi działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców Gminy Żary, a w szczególności osób:

- będących w kryzysie;
- uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających;
- członków rodzin osób uzależnionych;
- doświadczających przemocy;
- stosujących przemoc.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
- organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych od narkotyków, prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, – udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych;
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc rodziny,
- prowadzenie statystyki udzielanych porad i konsultacji

Punkt Konsultacyjny nie prowadzi terapii.

Zakres finansowania działalności Punktu dotyczy:

wynagrodzenia osób pełniących dyżury w Punkcie według jego harmonogramu i stawek określonych w umowie.

Zadanie 2

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

działania:

1. Realizowanie programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnienia od alkoholu skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, w tym:

- 1) finansowanie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych ukierunkowanych do wszystkich grup dzieci i młodzieży bez względu na stopień indywidualnego ryzyka, uczących umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia,
- 2) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych i społeczności lokalnej;
- 3) prowadzenie zajęć psycho-edukacyjnych, mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców.

2. Zaangażowanie dzieci i młodzież w różnego typu działania alternatywne dla zachowań ryzykownych, promujących styl życia bez uzależnień, w tym:

- 1) organizowanie otwartych środowiskowych imprez profilaktycznych bez alkoholu, konkursów tematycznych, wystaw, spektakli teatralnych.(szkoły, biblioteki, rady sołeckie)
- 2) organizowanie działań aktywizujących i integrujących dzieci, młodzież oraz rodziny np. festynów rodzinnych.(rady sołeckie, szkoły, OSP, itp.)

3. Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- 1) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.
- 2) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców,
- 3) organizowanie narad i konferencji poświęconych problematyce uzależnień i przemocy w rodzinie,
- 4) podnoszenie wiedzy mieszkańców Gminy Żary na temat zagrożeń związanych z piciem alkoholu i zażywaniem substancji psychoaktywnych oraz dostępnej oferty pomocowej, w tym: - zakup materiałów edukacyjnych (m.in. książek, broszur, plakatów, biuletynów, ulotek, gadżetów profilaktycznych) służących oddziaływaniom profilaktycznym oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów,
- 5) włączenie się w ogólnopolskie i regionalne profilaktyczne kampanie edukacyjne, uwzględniające problematykę uzależnień, poprzez pokrycie częściowe kosztów organizacyjnych przedmiotowego przedsięwzięcia.

Zadanie 3

Wzmacnianie zasobów i kompetencji zawodowych realizatorów GPPiRPA na 2016 w tym :

1. Zabezpieczenie oferty szkoleniowej skierowanej na rzecz osób realizujących i wspierających GPPiRPA, w tym:

- 1) organizacja i dofinansowanie szkoleń doskonalących lub kwalifikacyjnych dla osób prowadzących zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne w celu podniesienia kompetencji i umiejętności zawodowych niezbędnych przy realizacji działań profilaktycznych,
- 2) organizowanie szkoleń lub finansowanie udziału w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla członków GKRPA, policjantów, pracowników pomocy społecznej, przedstawicieli organizacji pozarządowych, i innych osób uczestniczących w realizacji zadań Programu,

2. Wsparcie realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Żary, w tym:

- 1) wypłata wynagrodzeń za udział w posiedzeniach Komisji,
- 2) zakup materiałów biurowych i sprzętów, materiałów edukacyjnych.

3. Gromadzenie danych od realizatorów GPPiRPA i ich analiza.

4. Rozpowszechnienie i rozpropagowanie informacji o działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, np. poprzez stronę internetową.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

działania:

1. Dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji i stowarzyszeń mającej charakter związany z zapobieganiem powstawaniu problemów alkoholowych, promowaniem pozytywnych zachowań, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.

Dotyczy głównie:

- 1) organizacji alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci młodzież, w tym zapewnienie środków finansowych na zakup nagród, napojów, posiłków regenerujących,
- 2) pomocy finansowej przy organizacji imprez rekreacyjno-sportowych, wycieczek promujących zdrowy styl życia, realizujących cele profilaktyczne, odbywających się bez udziału alkoholu, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny;
- 3) organizowanie spotkań nawiązujących do tradycji np. z okazji Świąt dla rodziców i dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, niewydołnych wychowawczo, zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych pomocą GOPS;
- 4) organizacji i dofinansowania widowisk artystycznych, konkursów tematycznych dla dzieci i młodzieży.

- 5) dofinansowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych, aktywizujących, zmniejszających ryzyko kontaktu z alkoholem ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, rozwijanie zainteresowań, wyrównywanie szans edukacyjnych – pomoc w nauce;
- 6) dofinansowanie zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych dla dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego, zaburzenia zachowania z powodu dysfunkcyjności rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Powyższe formy pracy realizowane są w ramach prowadzonych placówek wsparcia dziennego na terenie gminy lub w placówkach socjoterapeutycznych z którymi Gmina Żary podpisała porozumienie.

2. Dofinansowanie wycieczki letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i z grup ryzyka, połączonego z programem profilaktycznym lub opiekuńczo-wychowawczym (kolonie, półkolonie, obozy). Naborem dzieci uczestniczących w tej formie zajęć zajmują się pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni. Podstawą zakwalifikowania dziecka jest nasilenie problemów występujących w rodzinie, a nie tylko jej sytuacja materialna.

Powyższe formy pracy realizowane są w ramach prowadzonych placówek wsparcia dziennego na terenie gminy lub w placówkach socjoterapeutycznych z którymi Gmina Żary podpisała porozumienie.

Zadanie 5.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Działania: dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej w zakresie określonym w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143 ze zm.) dla 10 osób pochodzących z terenu Naszej Gminy.

Realizacja powyższego zadania polegać będzie na wspieraniu działań mających na celu odbudowanie bądź podtrzymanie przez wykluczone społecznie osoby, uzależnione od alkoholu lub narażane na wystąpienie problemu uzależnienia od alkoholu, umiejętności budowania pozytywnych relacji interpersonalnych, odpowiedzialnego budowania ról społecznych, umiejętności zaspokajania potrzeb i konstruktywnego kształtowania własnego życia .

IV. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

ALKOHOLOWYCH (GKRPA)

Do zadań GKRPA zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

1. motywowanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia;
2. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddawania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
3. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, w tym podejmowanie procedur interwencyjnych na rzecz dobra małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy,
4. prowadzenie ewidencji osób uzależnionych i współuzależnionych, zarejestrowanych przez Zespół ds. motywowania do leczenia GKRPA;
5. prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych w tym zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki (ulotek, broszur, plakatów, prenumerata czasopism);
6. współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
7. wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w Żarach w sprawie ustalenia limitu punktów sprzedaży napojów zawierających 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu, jak i poza miejscem sprzedaży, oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
8. prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia (zgodnie z art.18 ust.8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);

9. inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

10. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących zasad promocji i reklamy oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w art. 131 i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);

11. udział członków GKRPA w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

12. Przewodniczący planuje i organizuje pracę Komisji w szczególności w zakresie dokonywania merytorycznej oceny wniosków profilaktycznych dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w GPP i RPA, planowania badań diagnozujących zjawisko uzależnień, monitorowania realizacji programów profilaktycznych.

V. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Żary pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne środki, pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też realizatorów i partnerów Programu.

1. Środki zaplanowane na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ujmują się corocznie w planie budżetowym Gminy Żary w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi.

2. W 2015 roku planowana wysokość dochodów z tytułu opłat za wydane zezwolenia wyniesie 111 000 zł., w tym:

1) Na realizację zadań określonych w GPP i RPA przeznaczona jest kwota 106 000 zł.

2) Kwotę 5000,00 zł. przeznaczona jest na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Plan wydatków z odniesieniem do przyjętych zadań GPP i RPA na 2016		
Lp.	NAZWA ZADANIA	Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania
I	<i>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie.</i>	14 000 zł
II.	<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.</i>	10 500 zł
III.	<i>Wzmacnianie zasobów i kompetencji zawodowych realizatorów GPP i RPA na 2016 .</i>	23 000 zł
IV.	<i>Wspomaganie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</i>	53 000 zł
V.	<i>Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.</i>	5500 zł
RAZEM		106 000zł

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ŻARACH.

1. Wynagrodzenie dla członków Komisji za udział w posiedzeniach Komisji, za udział w czynnościach kontrolnych oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przysługuje w wysokości 250.00 zł .

2. Wypłata następuje na podstawie podpisu na liście obecności potwierdzonej przez przewodniczącego komisji lub jego zastępcę.

3. Członkom Komisji przysługuje tylko jedno wynagrodzenie niezależnie od liczby odbytych w danym miesiącu posiedzeń.

4. Ustala się zwrot kosztów podróży dla członków Komisji za udział w szkoleniach oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań Komisji.